

gospodarske, obrtniške in národne.

Izbajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

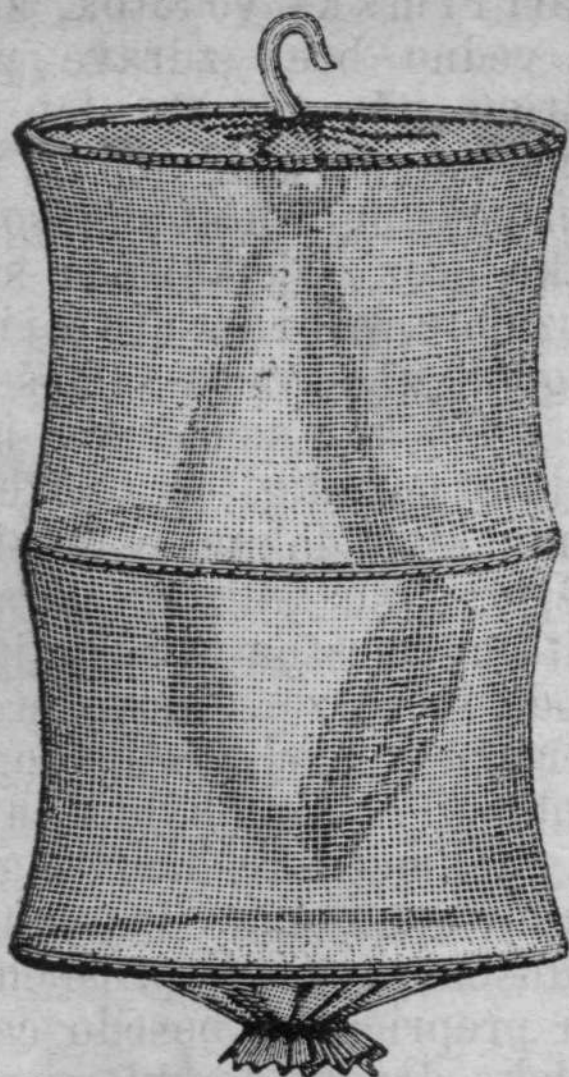
V Ljubljani 9. julija 1884.

O b s e g: Obrambena priprava proti muham. — Trtna uš na Dolenjskem. (Konec.) — Študije o povzdigi našega kranjskega sadjarstva. (Dalje.) — C. k. kmetijska družba kranjska. — Trgovinska in obrtna zbornica. (Dalje.) — Govor dr. Bilinskega o šestem oddelku obrtniške postave v državnem zboru 16. maja (Dalje.) — Noč pred sv. Dnevom. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Obrambena priprava proti muham.

Komu ni znano, kako nadlego napravljajo poleti muhe? Ne le, da človeka jezijo s svojo sitnostjo, ampak one onečediyo tudi jedila in jih storé celó nezdrava. Posebno rade sedajo muhe na nekuhano meso. Da se meso obrani pred njimi, napravi se lahko obrambena priprava, kot je narisana v zraven stoječi podobi. Naredi se ta priprava na priprosti način tako-le: Okolo treh, primerno velikih obročev pri-bije se tanka, drobno-luknjičasta mreža iz žice ali pa iz kake redke tkanine. Na vrhu dene se mreža iz ravno take tvarine ter skozi sredo vtakne železna kljuka v podobi črke S. Zgornji del kljuke služi, da se obesi celo priprava prosto viseč na strop ali kam drugam, sprednji del kljuke pa služi za obešanje mesa. — Spodnje dno priprave mora biti na vsaki način iz tkanine, ter tako na spodnji rob mreže pritrjeno, da se dá, kakor se iz podobe razvidi, na sredi skupaj zvezati ali pa razvezati, kedar se deva meso v pripravo.

Trtna uš na Dolenjskem.

(Konec.)

Lokalizovanja zla se mora — to se razumi samo ob sebi — visoka vlada sama lotiti, od posestnikov vinogradov se ne bode nič zgodilo, kakor se tudi drugod ni, kjer se je trtna uš prikazala.

Drugo sredstvo, katero le v reduciranji uši s pomočjo večkratne porabe žvepljenega ogljenca obstoji, ali tako zvano injekciranje, ugaja sicer svojemu namenu, pa v gospodarskem oziru ni opravičeno. Obile skušnje v Klosterneuburgu dokazujejo namreč, da žve-

pleni ogljenec, katerega se večkrat v letu v toliki meri med trte v tla izliva, sicer ne pokončuje trte, pač pa da pogine velikansko število trtne uši med njimi; a ta stvar toliko stane, da se nikakor ne izplača, upotrebiti to sredstvo. En sam avstrijski oral vinograda, pravilno injektiran, stane v Klosterneuburgu toliko na leto, da pride v najboljši letini vedro vina pridelovalcu na 20 gold. Sicer je pa pri uporabljenji tega sredstva še nekaj potrebno, namreč obila gnojitev trt, ker brez te gredó vse eno kmalu pod nič.

Edino dandanašnje sredstvo, katero zamore ne le dolenjsko, marveč cele Evrope vinstvo pred poginom rešiti, je tretje, katero ima namen, trto navzlic trtni uši čvrsto rastečo in rodečo obdržati. To sredstvo obstoji v sadenji ameriškanih, trtni uši upirajočih se trtnih plemen in v cepljenji domačih trt na nje. Trtna uš prišla je kakor znano iz Amerike v Evropo. V Ameriki imajo pa posebne trte, katere ne spadajo v botanični red naših trt: *vitis vinifera*, ampak v red trt: *vitis aestivalis*, *vitis riparia*, *vitis labrusca*, *vitis salonis* itd.

Nekatere teh trt ne rodé nič grozdja, druge pa prav obilo, toda čudno dišečega, kar stori, da vino Evropejcem ne gre v slast. Pa kakor rečeno, to velikansko dobroto imajo, da jih — pa zopet le nekatere vrste in ne vse s kraja — trtna uš uničiti ne more. In zato se vpeljujejo v kraje, kjer trtna uš uže delj časa razsaja, kakor na Francosko, Ogersko itd., take prave ameriškane trte, na-nje se cepijo domače, evropejske (prav za pravo azijske) vrste, in ž njimi se zasajajo novi vinogradi. Na Francoskem imajo uže na tisoče hektarov tako zasajenih vinogradov, in oni se skažejo navzlic trtni uši na korenikah izvrstno v vsakem oziru.

Ako hočemo dolenjsko vinstvo in s tem celo dolenjsko deželo popolnega gospodarskega poloma rešiti, je neobhodno potrebno, da se prične koj v najmerodajnejših krogih na to ne še le misliti — ampak uže delati; da se preskrbi Dolenjski na milijone pravih ameriškanih, s cepiči domačih najboljših vrst cepljenih trt, katere naj bi se ali čisto brezplačno, ali pa vsaj po zeló nizki ceni vsem tistim kmetovalcem oddajale, kateri bi si hoteli ž njimi nove vinograde nasaditi. Kmetovalcem samim ameriškane trte — ključe v namen cepljenja domačih vrst na-nje oddajati, bilo bi čisto brez vsega pomena, kajti ameriškane trte v velikanski meri cepiti ni tako priprosta reč, cep-

